

φαι ἐπὶ τοῦ θαπέδου τῆς θόλου καὶ κατὰ τὴν ὄψιμον μυκηναϊκὴν περίοδον. Ὅτε περὶ τὸ τέλος τῶν μυκηναϊκῶν χρόνων ἐτάφησαν ἐντὸς τῶν λάκκων νέοι νεκροί, συνετελέσθη καὶ ἡ σύλλησις τῶν ἀρχαιοτέρων, ἂν μὴ εἶχεν ἤδη γίνῃ αὕτη καὶ πρότερον ἔτι, καὶ ἐσωρεύθησαν τὰ ὅστ' αὐτῶν πρὸ πάντων κατὰ τὸ δεξιὸν ἡμισυ τῆς θόλου. Ἐχομεν δηλαδὴ ἐν τῷ ὑπ' ὄψει ἡμῶν τάφῳ τὴν πρώτην ἀσφαλῆ μαρτυρίαν συλλήσεως θολωτοῦ τάφου ἴσως καὶ πρὸ τῆς γεωμετρικῆς περιόδου.

Διὰ τῆς τέφρας τῶν μεγίστων θυσιῶν, αἵτινες ἐκάησαν τότε ἐντὸς τῆς θόλου ἐσωρεύθη ἀρκετοῦ πάχους ἐπιχώσις ὡς μικρὸς τύμβος ἐφ' ἑκατέρου τῶν λάκκων. Ὀλίγῳ βραδύτερον προκειμένου νὰ γίνωσι νέαι ταφαὶ ἐν τῇ ὑπερπλήρει θόλῳ ἐκαλύφθησαν διὰ χώματος τὰ λείψανα τῶν παλαιότερων νεκρῶν εἰς ἰκανὸν ὕψος καὶ παρεσκευάσθη νέον δάπεδον ὑψηλότερον ἐν τῇ θόλῳ, ἐφ' οὗ ἀπετέθησαν

οἱ νέοι νεκροί. Καὶ οὗτοι θὰ ἦσαν ἐκτεθειμένοι ἀκάλυπτοι, διότι σχεδὸν ἀμέσως ἐπ' αὐτῶν εἶχον καταπέσει οἱ λίθοι τῆς θόλου. Πότε ἐγένετο ἀκριβῶς ἡ καταστροφή τοῦ τάφου δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα ὁ θολωτὸς τάφος τῆς Πύλου ἐχρησιμοποιήθη, ἴσως συνεχῶς, ἐπὶ τέσσαρας τοῦλάχιστον ἑκατονταετηρίδας ἂν ἐθάπτοντο ἐν τούτῳ πάντοτε μέλη τοῦ ἡγεμονικοῦ γένους, δὲν εἶμεθα δυστυχῶς εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν. Τὰ κτερίσματα μαρτυροῦσι μόνον περὶ τῆς προΐουσης πτωχείας τῶν θαπτομένων, ἢ δὲ σχετικὴ προφύλαξις τῶν λειψάνων τῶν ἀρχαιότερον ταφέντων καθιστᾷ πιθανώτατον, ὅτι οἱ ἐκάστοτε ἐκ νέου θάπτοντες ἠύλαθόντο ὡς συγγενεῖς τοῦ πρότερον ταφέντας.

Κωνσταντῖνος Κουρουνιώτης.

Πτυκτὸν κάτοπτρον ἐκ Θηβῶν

(πίναξ Β)

ὑπὸ

Νικολάου Παπαδάκη.

Τὸ χαλκοῦν κάτοπτρον, οὗ εἰκονίζεται ἐν πίν. Β ὑπὸ ἐλαφρὰν σμίκρυνσιν¹ τὸ πῶμα, εὐρέθη πρὸ διετίας ἐν ἀρχαίῳ τάφῳ παρὰ τὰς Θήβας ἀνασκαφέντι ὑπὸ τὴν ἡμετέραν ἐποπτεῖαν ἄνγκει δέ, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ πρώτου βλέμματός, εἰς τὰ περιφερικὰ πτυκτὰ κάτοπτρα, ὧν δηλ. τοὺς δύο χυτοὺς δίσκους συνδέων γίγγλυμός τις — βρατὸς ἐδῶ ἄνω ὑπὸ τὸν συναφῆ κρίκον ἐξαρτήσεως — εὐκολύνει τὸ ἀνοιγμὰ καὶ πάλιν κλείσιμον μετὰ πᾶσαν χρῆσιν.

Καὶ ὁ μὲν (ἀνεικόνιστος) κάτω δίσκος, ὁ ἔχων τὴν ἀντανακλαστικὴν ἐκτάκτως λαμπρᾶς στίλβώσεως ἐπιφάνειαν, μόνον κόσμον φέρει ἐν τῇ κάτω κοίλῃ ἐπιφανείᾳ ὀλίγους ὁμοκέντρους κύκλους ἐκτύπους τοῦ ὑπὸ Pernice Jh 1908, σ. 83 περι-

γραφομένου τρόπου. Ἀλλὰ τὸν ἄνω, τὸ πῶμα, δὲν περιθέει μόνον, ὡς τις ἄντυξ ἢ πλαίσιον, ὀλίγον ἐσωτέρω τοῦ γύρου εἰδὸς τι πλέγματος ἐλικοειδοῦς μεταξὺ δύο συγκεντρικῶν κύκλων, ὅπερ, ὁλομερῶς χυτὸν μετὰ τοῦ δίσκου καὶ αὐτό, σφίζει καὶ ἴχνη ἐπαργυρώσεως, ἰδίᾳ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἐλικῶν τὸ πῶμα κοσμεῖ πρὸ πάντων καλὴ παρόστασις ἔκτυπος, χωριστὰ εἰργασμένη καὶ ἐπικεκολλημένη ἀκριβῶς ἐντὸς τοῦ εἰρημένου πλαίσιου (ἔμβλημα)².

¹ Ἡ λέξις δύναται νὰ καθιερωθῇ καὶ παρ' ἡμῶν χάριν εὐκολίας, ἔστω καὶ μαρτυρημένη ἀρχαίῳ περὶ μόνων τῶν ἐν μεταλλοῖς ἀγγείοις (ὄντως ἐμβληματικῶν) ἀναλόγων παραστάσεων.

² Τὸ ἔμβλημα θὰ εἴπη χυτὸν ἀμέσως ὁ βλέπων ὄχι μόνον τὸ ὕψος τοῦ (ἰσχυρῶς ἐκτύπου) ἀναγλύφου ἀλλὰ καὶ τὸ μέσον πάχος τοῦ ἐλάσματος, πρὸ πάντων ἐν τῷ γύρῳ, καθ' ὃν τὰ σφυρήλατα λεπτόνονται φύσει, ἔτι δὲ τὴν ἔλλειψιν τῶν χαρακτηριστικῶν κοιλάνσεων τοῦ ἀκροσφυρίου ἐπὶ τῆς ὀπισθίας του πλευρᾶς, σχεδὸν ἐπιπέδου π. χ. τῆς τοῦ δένδρου, καὶ τέλος ἀμελύτητα τινὰ τῶν μορφῶν (ἀνθ' ἧς θὰ εἴχο-

¹ Διαμ. 0-185. Ὁ κάτω δίσκος ὀλίγον μικρότερος, ὡς συνήθως, ἐπιποματίζεται ἀκριβῶς ὑπὸ τοῦ προεξέχοντος γύρου τοῦ πώματος περικαμπτομένου.